

KRISTUS KUNINGA SUURPÜHA C AASTAL

(Esimene lugemine 2Sa 5:1-3)

Lugemine teisest Saamueli raamatust:

Neil päevil tulid kõik Iisraeli suguharud Taaveti juurde Hebronisse ja ütlesid: “Vaata, me oleme sinu liha ja veri. Juba varem, kui Saul oli veel meie kuningas, olid sina see, kes Iisraeli võitlusse viis ja koju tagasi tõi. Sinule on Issand öelnud: “Sa pead hoidma mu rahvast kui karjane, sina oled Iisraeli rahva valitseja.”

Ja kõik Iisraeli vanemad tulid kuninga juurde Hebronisse, ning kuningas Taavet tegi Hebronis, Issanda ees, nendega lepingu. Ja nemad salvisid Taaveti kuningaks Iisraeli üle.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 122:1-3. 4-5 R: 1)

R: Mingem rõõmsalt Issanda kotta.

Ma sain rõõmsaks, kui mulle öeldi:

mingem Issanda kotta!

Meie jalad seisid su väravais, Jeruusalemm.

Jerusalemm, kindel linn, kus viibitakse üheskoos.

R:

Sinna, üles, kogunevad suguharud, Issanda suguharud

Iisraeli seaduse järgi, ülistama Issanda nime.

Sest seal seisavad kohtuaujärjed,

aujärjed Taaveti kojale.

R:

(Teine lugemine Kl 1:12-20)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, olge rõõmsad ja tänage Isa, kes teid on teinud pühade päranduse väärilisteks valguseriigis.

Sest tema on meid välja toonud pimeduse meelevallast ja juhtinud meid kuningriiki, mis kuulub

tema armsale Pojale, kelles meil on lunastus ja pattude andeksandmine. Tema on nähtamatu

Jumalaga ühte nägu, esmasündinu kõige loodu hulgas. Sest tema läbi on loodud kõik, mis on taevas

ja mis maa peal, mis nähtav ja mis nähtamatu. Olgu troonid või ülemused, valitsused või meelevallad – kõik on loodud tema läbi ja temas.

Kuid tema ise on olnud enne kõike, ja kõik püsib koos tema väel – tema on ihu pea, ihu on aga kirik. Tema on algus, esmasündinu surnute hulgast – nii on ta kõiges esimene. Jumalale on olnud ju meelepärane lasta temas kõigil oma täiusel elada, et tema läbi kõiki ära lepitada ja kõik – nii maised kui taevalised – Kristuse juurde juhtida, sest tema on oma ristivere läbi kõigiga rahu teinud. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mk 11,10)

Halleluuja. Kiidetud olgu, kes tuleb Issanda nimel.

Kiidetud olgu meie isa Taaveti kuningriik! Halleluuja.

(Evangeelium Lk 23:35-43)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Rahvas aga seisis ja vaatas, kuid vanemate nõukogu liikmed pilkasid: “Teisi on ta päästnud, las päästab nüüd iseennast, kui ta on kord juba Messias ja Jumala äravalitu.” Ka sõdurid mõnitasid teda, astusid tema juurde, andsid talle äädikat ja ütlesid: “Kui sa oled juutide kuningas, päästa nüüd ennast ise!” Aga Jeesuse pea kohal oli tahvel, millele oli kirjutatud: “See on juutide kuningas.” Üks kurjategijatest, kes oli ühes temaga risti löödud, teotas teda: “Kas sa ei ole siis Messias? Päästa ennast ja meid ka!” Aga teine sõitles teda ning ütles: “Karda ometi Jumalat, sina kannad ju sama karistust! Ometi kanname meie seda kui teenitud karistust, meie kurjade tegude pärast, kuid tema pole midagi halba teinud.” Ja ta sõnas: “Jeesus, pea mind meeles kui sa jõuad oma kuningriiki.” Jeesus vastas talle ning ütles: “Tõesti ma ütlen sulle, veel täna oled sa ühes minuga paradisis.” See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, “Teisi on ta päästnud, las päästab nüüd iseennast!” Need juutide ülemate pilkesõnad ristil rippuva Jeesuse kohta kõlavad inimese vaatenurgast tegelikult täiesti mõistlikult, sest kui kellelgi on võime päästa teisi, siis tähendaks enesepäästmine tema puhul kasvõi sedagi, et seejärel saab ta olla teistele abiks ka edaspidi.

Kahjuks aga Jumalale nõu andmiseks inimese mõistusest ja heast tahtest ei piisa. Ka parimate kavatsustega antud nõuanne võib kõlada Jumala pilkamisena, nagu kõige Looja ise ei teaks, mida

teha või tegemata jätta.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui vaadelda seda maailma päris ausalt, arvestades sellega, kuidas on kulgenud inimkonna senine ajalugu, siis tekib arusaamine, et maisest maailmast ei saa paradiisi – mitte kunagi. Vähemalt mitte sellest maailmast, sellisel kujul, nagu meie seda läbi ajaloo tunneme. Elu tundub elamisväärsena ainult neile, kellel on õnne elada lokaalses ajaloomullis, kus hetkel ei ole sõda, looduskatastroofe või näljahäda; neile, kellel on õnn sündida heaolu tingimustes, ning kellele antakse armu elada oma elu ära enne, kui uus õnnetus rullub üle nende kodupaiga. Kuid nemadki näevad oma elu jooksul paljusid, kellel seda õnne pole, kuigi nad pole inimestena mitte millegi poolest halvemad.

Evangeelium ei valgusta meile lähemalt, kes olid need kaks röövliit, kes koos Jeesusega risti löödi, kuid need napid sõnad, millega nad pöörduvad Jeesuse poole, ütlevad nii mõndagi nende eneste kohta. Need kaks meest olid mõistetud surma okupatsiooni tingimustes, kus kohtuotsused olid tihti poliitiliselt kallutatud. Seetõttu on raske öelda, kas olid nad tõesti pelgalt kriminaalkurjategijad või hoopis vabadusvõitlejad. Jeesuse kaasajal oli ju pistodamõrvarite ehk nn sicariuste liikumine Palestiinas laialt levinud. Nad ründasid varitsusest nii roomlasi kui kohalikke kollaborante. Kahtlemata ühendasid sellised vabadusvõitlejad sageli aatelised motiivid materiaaletega ega unustanud mõrvatud poliitiliselt vastaselt röövida tema raha ja väärtasju. Lõpuks ei suutnud ilmselt nii mõnedki pistodamõrvarid enam vahet teha, kas nad olid vabadusvõitlejad või pigem lihtsalt röövmõrtsukad.

On ju palju erinevaid teid, kuidas inimesest saab kurjategija. Mõni tabab juba lapsest saati ära, et suurimad kurjategijad on enamasti elus üpris edukad. Pisikriminaalidena alustanutest võivad saada läbilöögivõimelised poliitikud või ülikad ettevõtjad, kes omatahtsi riikide seadusi enda kasuks ümber kirjutada suudavad. Nende poolt kaaperdatud politsei ja kohus hakkavad siis kurjategijate karistamise asemel hoopis taga kiusama nende poliitilisi rivaale ja lihtsalt teisitimõtlejaid. Kuid iseenesest mõista ei jõua suurem enamus kurjategijatest nii kõrgele, vaid nad saavad juba rohujuuresandil oma karistuse kui vargad, röövlid või mõrtsukad.

Kahte niisugust kurjategijat mainib ka tänane evangeelium. Kõige suurem mõistatus on aga siinjuures Jeesuse käitumine kahetseva röövli suhtes: miks annab ta temale nii kergesti andeks? Vähe sellest, kui üldiselt rääkis Jeesus surnute ülestõusmisest viimsel päeval, siis sellele röövlile tegi ta äkki uskumatu erandi, öeldes: veel täna oled sa minuga paradiisis...

Kes oli see röövel? Kas polnud ta äkki sama palju röövel kui Jeesus oli poliitiline mässaja? See tähendab, võibolla oli ta inimene, kes võitles ideaalide eest ja kellele esitatud süüdistus oli suures osas vaid laim? Kas ei kahetsenud too surmamõistetud pigem viisi, kuidas ta ülekohtu vastu oli võidelnud, kuidas plaanitud rünnak vahel käest läks ning okupantide kõrval said viga ka süütud inimesed, või kuidas muutus röövimine tähtsamaks kui vabadusvõitlus? Ning kas ei olnud ta lõpuks aru saanud, et tema ennastsalgavatel pingutustel poliitiliste eesmärkide nimel polnud pikemas perspektiivis tulemusi, sest omaenda rahva hulgast tõusnud variserid ja saduserid polnud rooma okupantidest paremad?

Vaesemate inimeste jaoks polnud sisulist vahet, kes neid röövis, kes kehtestas seadused, mis olid kõigi teiste huvides peale lihtrahva. Võibolla andis Jeesus, igavese elu kuningas, kahetsevale röövlile öeldud sõnadega mõista, et too oli jõudnud sihile, jõudnud arusaamisele maiste eesmärkide mõttetus, mida iga inimene peaks oma elu lõpuks mõistma. Just selle järkjärgulise arengutee läbimise jaoks ongi Jumal meid siia maailma saatnud.

Armsad õed ja vennad, me oleme tegelikult kõik surelikku kehasse vangistatud hinged. Me ise ei ole ennast loonud ega sellesse kehasse elama pannud, aga meie oleme need, kellele on avatud pääsetee, kes peavad andma vastust oma tegudest – ei, pigem küll sellest, kas ja kuidas me oleme õppinud oma vigadest, kas oleme neist teinud oma järelused. Aamen.